

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра кримінального права № 2

Узгоджено:

Проректор з наукової роботи

_____ А.П.Гетьман

С И Л А Б У С

варіативної навчальної дисципліни

«ДОКТРИНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЧЕННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВOPOPУШЕННЯ»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Харків – 2020

Силабус варіативної навчальної дисципліни «**Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення**»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (доктор філософії).

Розробники:

Зінченко Ірина Олександрівна, кандидатка юридичних наук, доцента,
доцентка кафедри кримінального права №2

Панов Микола Іванович, доктор юридичних наук, професор, завідувач
кафедри кримінального права № 2

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права № 2
протокол № 9 від 26 червня 2020 р.

В.о завідувача кафедри
Кримінального права № 2

Микола ПАНОВ

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни	10
3. Вимоги викладача.....	15
4. Контрольні заходи результатів навчання.....	15
5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень здобувачів.....	17
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи здобувачів.....	18

1. Вступ

1.1. Данні про викладача, який викладає навчальну дисципліну:

Зінченко Ірина Олександрівна – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри кримінального права № 2, режим перебування на кафедрі – згідно графіку консультацій на кафедрі, e-mail: irinazincenko2712@gmail.com

Панов Микола Іванович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права № 2, , режим перебування на кафедрі – згідно графіку консультацій на кафедрі, e-mail: criminallaw2v@gmail.com

1.2. Цілі та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення» є підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до майбутньої наукової діяльності, формування у них наукового світогляду, адекватного сприйняття та розуміння права як регулятора суспільних відносин. Також навчання за даною програмою передбачає оволодіння здобувачами методикою проведення наукових досліджень, розуміння ними основних доктринальних концепцій вчення про кримінальне правопорушення та юридичного змісту кримінального закону, взаємозв'язку усіх його норм та інститутів та формування на цих підставах нових знань і компетентностей, достатніх для науково-дослідницької діяльності.

Завданням навчальної дисципліни «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення» є поглиблення знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії із Загальної частини кримінального права; дослідження генезису вчення про кримінальне правопорушення в науці кримінального права; знайомство із вітчизняними та зарубіжними науковими джерелами; напрацювання здобувачами глибоких теоретичних знань, які необхідні для ефективної науково-дослідницької діяльності в кримінально-правовій галузі; □ формування у здобувачів розуміння кримінального права як системи кримінально-правових норм, юридичних конструкцій та інститутів, що становлять зміст кримінального права як галузі права і передбачені в

Кримінальному кодексі України; ознайомлення і оволодіння комплексом загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, здатність обирати той чи інший метод дослідження залежно від особливостей мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження; вміння працювати із науковою літературою, послідовно і логічно висловлювати свої думки, аналізувати і узагальнювати отриману інформацію.

1.3. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми

Навчальна дисципліна «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення» належить до дисциплін спеціальної фахової підготовки здобувачів третього освітньо наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) за спеціальністю 081 «Право» (галузь знань 081 «Право»). Дана навчальна дисципліна є варіативною, обирається здобувачем за власним бажанням. При її вивченні використовуються знання, раніше отримані здобувачем із таких дисциплін, як: «Кримінальне право України. Загальна частина», «Кримінальне право України. Особлива частина», «Теорія і практика кваліфікації кримінальних правопорушень» тощо.

Основні положення даної навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні будь-яких дисциплін кримінального циклу, зокрема, таких як: «Кримінологія», «Доктринальні проблеми кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства та держави», «Доктринальні проблеми кримінально-правового регулювання» тощо.

1.4. Опис навчальної дисципліни

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЕКТС: 7	Освітньо-науковий рівень – третій (доктор філософії)	Варіативна Модуль 1.

Кількість модулів: 4 Загальна кількість годин: 210 год. Тижневих годин: аудиторних -4 год Самостійної робо- ти здобувача-10	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право»	Лекції: 6 год. Семінар. заняття: 6 год. Самостійна робота: 40 год. Модуль 2. Лекції: 12 год. Семінар. заняття: 8 год. Самостійна робота: 40 год. Модуль 3. Лекції: 6 год. Семінар. заняття: 8 год. Самостійна робота: 30 год Модуль 4. Лекції: 6 год. Семінар. заняття: 8 год. Самостійна робота: 40 год Підсумковий контроль знань: іспит
--	---	---

За змістом навчальна дисципліна «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення» включає чотири тематичні модулі: 1) доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення та його види в кримінальному праві; 2) проблемні питання законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення та його елементів; 3) доктринальні проблеми незакінченого кримінального правопорушення та співучасті у кримінальному правопорушенні; 4) доктринальні проблеми множинності кримінальних правопорушень.

Всі названі проблеми є актуальними для сучасного кримінального права України, особливо на етапі його реформування і впровадження у кримінальне законодавство поряд із поняттям злочину таких понять, як «кримінальне правопорушення», «кримінальний проступок» тощо. Вивчення даної дисципліни забезпечує: 1) отримання здобувачами вищої освіти поглиблених знань щодо поняття кримінального правопорушення, його ознак і видів, а

також ознайомлення із доктриною кримінального права із цих питань; 2) оволодіння навичками критичного та системного аналізу наукових концепцій щодо поняття кримінального правопорушення, вміння використовувати теоретичні знання із Загальної частини кримінального права для розв'язання практичних ситуацій, пов'язаних із кримінальними правопорушеннями.

1.5. Предметні компетентності, які мають бути сформовані в результаті вивчення навчальної дисципліни

3.1. Предметні компетентності здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії сформовані в результаті освоєння навчальної дисципліни «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення»:

ПК-1. Знання загальних принципів та напрямків кримінально-правової політики боротьби зі злочинністю в Україні.

ПК-2. Уміння працювати з науковою, довідковою, енциклопедичною літературою, мережею Інтернет тощо для самостійного пошуку правової інформації з питань Загальної частини кримінального права України та джерелами кримінального права, які безпосередньо стосуються доктринальних проблем вчення про кримінальне правопорушення.

ПК-3. Вміння обирати методи наукових досліджень залежно від особливостей мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.

ПК-4. Здатність здійснювати критичний та системний аналіз фундаментальних проблем кримінального права, правових інститутів та нормативно-правових актів.

ПК-5. Формування виваженого і коректного ставлення до різних наукових поглядів, здатність презентувати результати власних наукових досліджень з кримінального права та вміння вести дискусії на достатньому науковому рівні.

ПК-6. Вміння послідовно і логічно висловлювати свої думки, аналізувати і узагальнювати отриману інформацію.

ПК - 7. Здатність використовувати наукову термінологію, застосовувати положення національного та міжнародного законодавства, здійснювати науково-педагогічну діяльність з урахуванням сучасного стану юридичної науки.

ПК-8. Здатність продуціювати власні ідеї та їх обґрунтовувати, критично мислити, аналізувати і систематизувати отриману інформацію.

ПК-9. Здатність отримувати нові знання на підставі вивчення генезису вчення про кримінальне правопорушення.

ПК-10. Вміння аналізувати й узагальнювати практику Конституційного Суду України, Верховного Суду України та Європейського суду з прав людини та використовувати її у науковій діяльності.

ПК -11. Вміння застосовувати набуті знання із кримінального права в професійній діяльності, при моделюванні правових ситуацій, а також брати участь в дискусіях щодо вирішення кримінально-правових проблем.

ПК -12. Вміння аналізувати проблеми у сфері вчення про кримінальне правопорушення, обґрунтовано висловлювати свої наукові позиції щодо цих проблем, пропонувати власні способи їх вирішення.

ПК -13. Знання предмету, структури, завдань та функцій кримінального права, місця цієї галузі права у правовій системі України.

ПК-14. Знання основних інститутів Загальної частини кримінального права, уміння користуватися категорійним та понятійним апаратом Загальної частини кримінального права.

ПК-15. Вміння визначати причинно-наслідкові зв'язки, сутність і значення правових явищ, пов'язаних із застосуванням норм Загальної частини кримінального права.

ПК-16. Вміння аналізувати, систематизувати, порівнювати й узагальнювати інформацію правового змісту, яка стосується застосування норм Загальної частини КК.

ПК-17. Вміння аналізувати сучасні тенденції юридичної науки та практики у сфері застосування норм Загальної частини кримінального права

ПК-18. Знання основних проблем сучасної доктрини кримінального права.

ПК-19. Знання методологічних та техніко-юридичних аспектів формування поняття кримінального правопорушення.

ПК-20. Розуміння місця вчення про кримінальне правопорушення в системі знань, що становлять зміст кримінально-правової науки.

ПК-21. Вміння надавати науково-правові висновки на проекти нормативних актів, а також формулювати пропозиції щодо їх удосконалення.

ПК-22. Вміння застосовувати набуті знання при здійсненні педагогічної діяльності з викладання кримінального права.

1.6. Результати навчання, які повинен демонструвати здобувач вищої освіти в результаті вивчення навчальної дисципліни

РНС НД-1.1. Демонструвати знання і розуміння фундаментальних проблем вчення про кримінальне правопорушення, вміти визначати об'єкт, предмет, мету та завдання наукового дослідження.

РНС НД-1.2. Розуміти методологічні та техніко-юридичні аспекти формування поняття кримінального правопорушення, визначати тенденції його розвитку і значення для наук кримінального циклу.

РНС НД-1.3. Володіти навичками критичного та системного аналізу наукових концепцій щодо поняття кримінального правопорушення, застосовувати комплексні та міждисциплінарні підходи в наукових дослідженнях, пов'язаних із кримінальними правопорушеннями, визначати й обирати альтернативні підходи та рішення.

РНС НД -1.4. Демонструвати знання доктрини вчення про кримінальне правопорушення, розуміти основні проблеми і спірні питання щодо формування поняття кримінального правопорушення та його видів.

РНС НД - 1.5. Використовувати практику Європейського Суду з прав людини, положення міжнародних конвенцій, практику судів України та інші джерела правової інформації в науковому дослідженні при вирішенні проблем вчення про кримінальне правопорушення.

РНС НД -1.6. Застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи у наукових дослідженнях проблем вчення про кримінальне правопорушення.

РНС НД - 1.7. Встановлювати відповідність наукової термінології і законодавчих приписів національного кримінального права із міжнародним кримінальним законодавством та використовувати компаративні дослідження при вивченні проблемних питань, пов'язаних із кримінальними правопорушеннями.

РНС НД - 1.8 Здійснювати доктринальне тлумачення кримінально-правових норм, що регулюють кримінально-правові відносини між державою та злочинцями.

РНС НД -1.9. Демонструвати здатність обґрунтовано висловлювати свою правову позицію, здійснювати презентацію результатів власних наукових досліджень з проблемних питань вчення про кримінальне правопорушення.

РНС НД - 1.10. Бути спроможним надавати пропозиції щодо удосконалення чинного кримінального законодавства і практики його застосування з питань, пов'язаних із різними аспектами вчення про кримінальне правопорушення.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення» є варіативною дисципліною для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, які навчаються за спеціальністю 081 «Право». Вона передбачає поглиблення знань здобувачів щодо генерального інституту кримінального права, яким є кримінальне правопорушення, дослідження

генезису вчення про кримінальне правопорушення в науці кримінального права, знайомство із доктринальними підходами щодо формування поняття складу кримінального правопорушення, стадій кримінального правопорушення, співучасті, множинності кримінальних правопорушень тощо. Завданням даної дисципліни є формування у здобувачів розуміння кримінального права як цілісної системи правових інститутів та кримінально-правових норм, оволодіння комплексом загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, вміння працювати із науковою літературою, послідовно і логічно висловлювати свої думки, аналізувати і узагальнювати отриману інформацію.

При вивченні навчальної дисципліни «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення» застосовуються такі форми навчальної роботи, як: лекції, семінарські заняття, самостійна та індивідуальна робота здобувачів, що забезпечуються програмою даного курсу, навчальною та методичною літературою, матеріалами судової практики.

Модуль 1. Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення та його види в кримінальному праві. Доктринальні підходи до визначення поняття кримінального правопорушення. Види визначень поняття злочину в історії кримінального права і практиці законотворення різних країн. Діяння (дія чи бездіяльність) – обов’язковий елемент поняття «кримінальне правопорушення». Суспільна небезпечність діяння – матеріальна ознака кримінального правопорушення. Кримінальна протиправність діяння – нормативно-правова (формально-юридична) ознака кримінального правопорушення. Доктринальні підходи до розуміння кримінальної протиправності. Принцип *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege* як демократичний і гуманний принцип кримінального права. Винність діяння як ознака кримінального правопорушення. Кримінально-правова караність діяння як ознака кримінального правопорушення. Доктринальні підходи до визначення малозначного діяння. Значення поняття малозначного діяння для поняття кримінального правопорушення. Класифікація

кримінальних правопорушень в доктрині кримінального права і в законодавстві. Кримінальний проступок як вид кримінального правопорушення. Злочин та його види (категорії). Особливості законодавчого визначення видів кримінальних правопорушень в нормах КК. Критерії відмежування кримінального правопорушення від інших видів правопорушень.

Модуль 2. Проблемні питання законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення та його елементів. Доктринальні підходи до визначення поняття складу кримінального правопорушення. Визначення функцій складу кримінального правопорушення в науці кримінального права. Проблема об'єкта кримінального правопорушення. Наукові підходи до визначення поняття об'єкта та його видів. Предмет кримінального правопорушення: його поняття та місце в структурі складу кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення в доктрині кримінального права. Дискусія щодо обов'язкових та факультативних ознак об'єктивної сторони. Суспільно небезпечне діяння: поняття, ознаки, форми та види. Проблема бездіяльності в кримінальному праві. Умови відповідальності за бездіяльність. Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення: поняття, види, значення. Кримінальні правопорушення із формальним та матеріальним складом. Значення такого поділу. Теорії причинного зв'язку в доктрині кримінального права. Правило *conditio sine qua non* і його значення для встановлення необхідного причинного зв'язку. Факультативні ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Проблема суб'єкта кримінального правопорушення. Дискусії щодо можливості визнання суб'єктами кримінального правопорушення юридичних осіб. Проблема неосудності в доктрині кримінального права. Види формул неосудності в історії і законодавстві різних країн. Критерії неосудності і їх значення. Проблемні питання обмеженої осудності та її правові наслідки. Доктрина кримінального права про види суб'єктів кримінального правопорушення. Вплив ознак

спеціального суб'єкта на кваліфікацію кримінальних правопорушень. Проблемні питання суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Питання про форми вини в науці кримінального права і в законодавстві. Проблема змішаної (подвійної, складної) форми вини та її вирішення в доктрині кримінального права. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Доктринальні підходи до визначення фактичної та юридичної помилки в кримінальному праві. Вплив фактичної та юридичної помилки на кримінальну відповідальність.

Модуль 3. Доктринальні проблеми незакінченого кримінального правопорушення та співучасті у кримінальному правопорушенні.

Проблема стадій вчинення кримінального правопорушення в доктрині кримінального права. Визначення закінченого кримінального правопорушення та його видів. Дискусійні питання щодо визначення готування і замаху на кримінальне правопорушення. Критерії поділу замаху на види. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні та її відмежування від дійового каяття. Дискусії щодо правових наслідків добровільної відмови. Теоретичні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві. Сутність акцесорної теорії співучасті. Теорія самостійної відповідальності співучасників. Види співучасників в науці кримінального права і в законодавстві. Питання про форми співучасті в доктрині кримінального права. Критерії, покладені в основу поділу співучасті на форми. Спеціальні питання відповідальності за співучасть у кримінальному правопорушенні. Доктрина про причетність до кримінального правопорушення. Відмежування причетності від співучасті у кримінальному правопорушенні.

Модуль 4. Доктринальні проблеми множинності кримінальних правопорушень.

Розвиток вчення про множинність кримінальних правопорушень в доктрині кримінального права. Проблема одиничних кримінальних правопорушень. Наукові класифікації одиничних кримінальних правопорушень. Проблемні питання поділу множинності кримінальних

правопорушень на види. Визначення повторності кримінальних правопорушень в науці кримінального права та в законодавстві. Проблемні питання кваліфікації повторності. Сукупність кримінальних правопорушень, її види та проблеми кваліфікації. Проблеми визначення рецидиву кримінальних правопорушень, його кваліфікація та відмежування від суміжних понять.

4.1.Форми організації навчального процесу та види навчальних занять

Форми організації освітнього процесу (1 семестр)

№	Назва тем (модулів)	Кількість кредитів в ECTS	Лекції годин	Семінарські заняття	Самостійна робота	Контроль
1.	Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення та його види в кримінальному праві	1,4	6	6	40	поточний
2.	Проблемні питання законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення та його елементів	2,0	12	8	40	поточний
3.	Доктринальні проблеми незакінченого кримінального правопорушення та співучасті у кримінальному правопорушенні	1,8	6	8	30	поточний
4.	Доктринальні проблеми					

	множинності кримінальних правопорушень.	1,8	6	8	40	ПОТОЧНИЙ
	Загальна кількість кредитів та годин	7/210	30	30	150	іспит

3. Вимоги викладача до здобувача вищої освіти

- 1) Обов'язково відвідувати лекції і семінарські заняття;
- 2) мати конспекти лекцій і наукових першоджерел;
- 3) брати активну участь в обговоренні проблемних питань теми на семінарських заняттях;
- 4) якісно і своєчасно виконувати роботи, які пропонує викладач;
- 5) самостійно опрацьовувати наукову літературу та матеріали судової практики;
- 6) відпрацьовувати пропущені лекції та семінарські заняття, узгодивши з викладачем час і день відпрацювання;
- 7) дотримуватись норм академічної доброчесності та етики у стосунках із викладачами та іншими здобувачами вищої освіти.

4. Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань з навчальної дисципліни здійснюється за принципами бально-рейтингової системи.

4.1. Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється на основі результатів поточного контролю (ПК) і підсумкового контролю. Оцінювання рівня оволодіння компетентностями здійснюється шляхом нарахування балів кожному здобувачу із розрахунку від 1 до 10 балів за кожний тематичний модуль навчальної дисципліни. Таким чином, у разі

успішного виконання свого індивідуального навчального плану здобувачу нараховується по 10 балів за кожний тематичний модуль, а всього 40 балів.

Здобувач допускається до іспиту, якщо за результатами поточного контролю він отримав не менше 25 балів. Під час іспиту незадовільною оцінкою відповіді на питання білету є оцінка «0» балів, а позитивна оцінка в балах завжди кратна «5» і відповідно може складати «35», «40», «45», «50», «55» або «60» балів. Загальна оцінка знань і вмінь здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення» формується шляхом складання балів, отриманих ним за результатами поточного контролю і на самому іспиті, тобто мінімальною позитивною оцінкою є «60» балів (25+35), а максимальною оцінкою – «100» балів (40+60).

4.2. Шкала підсумкової оцінки знань здобувачів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за 100 - бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною системою
90-100	A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5
80-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня, з кількома помилками	4
75-79	C	Добре – у цілому правильна робота, з певною кількістю незначних помилок	
70-74	D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3
60-69	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
25-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2

1-24	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	
------	---	---	--

4.3. Методи педагогічного контролю

Поточний контроль передбачає перевірку відвідування лекцій та семінарських занять, оцінку активності роботи здобувачів вищої освіти на семінарах, рівень підготовленості до заняття, наявність конспектів наукових першоджерел, активність участі у обговоренні проблемних питань теми, виконання контрольних, тестових завдань та інших видів робіт. Оцінювання результатів ПК здійснюється викладачем наприкінці вивчення навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань і вмінь здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відбувається після закінчення лекційних та семінарських занять у формі іспиту. Конкретний перелік питань, що охоплюють весь зміст навчальної дисципліни «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення», критерії оцінювання екзаменаційних завдань, порядок складання іспиту визначаються кафедрою і доводяться до здобувачів на початку навчального семестру. Екзаменаційні питання кафедра розробляє заздалегідь і розміщує їх на сайті у вільному доступі. Іспит проводиться в усній формі шляхом надання відповідей на питання білету.

5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень здобувачів

Самостійна робота здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії передбачає різноманітні види індивідуальної навчальної діяльності, які разом із лекціями та семінарськими заняттями спрямовані на оволодіння здобувачами вищої освіти предметними компетентностями у сфері доктринальних проблем вчення про кримінальне правопорушення. Головним завданням самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є розвиток їх

пізнавальної активності, постійне поповнення своїх знань, напрацювання нових умінь і навичок, необхідних для науково-дослідницької роботи. Самостійна робота є важливою умовою як успішного засвоєння здобувачами вищої освіти знань, отриманих на лекціях і семінарських заняттях, так і необхідним компонентом навчального процесу в цілому.

Форми самостійної роботи здобувачів:

1) вивчення і опрацювання рекомендованої літератури, яка стосується доктринальних проблем вчення про кримінальне правопорушення із обов'язковим конспектуванням основних наукових позицій;

2) підготовка рефератів з актуальних проблем вчення про кримінальне правопорушення;

3) опрацювання матеріалів лекцій із залученням додаткових наукових джерел, правових висновків вищих судових інстанцій, оглядів судової практики;

4) вивчення рішень Конституційного Суду України і практики Верховного Суду України з питань, що стосуються проблематики вчення про кримінальне правопорушення, з'ясування сутності наведеної в рішеннях аргументації;

5) здійснення компаративних досліджень вітчизняного і зарубіжного кримінального законодавства з метою порівняння основних інститутів Загальної частини кримінального права і можливістю використання зарубіжного досвіду в законотворчій діяльності;

6) пошук та систематизація інформації правового змісту з різних національних та міжнародних ресурсів із застосуванням електронних сервісів, платформ та баз даних.

7) підготовка наукових статей, тез наукових доповідей для участі у міжнародних і національних конференціях і «круглих столах»;

8) інші форми індивідуальної роботи за погодженням із викладачем.

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи здобувачів

Література до всіх тем дисципліни «Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення»

Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / В.Я.Тація, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред.. проф.. В. Я. Тація, В.І.Тютюгіна,В. І. Борисова. 6-те вид., переробл. і доп. Х.: Право, 2020. 584 с.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред.. проф.. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., переробл. і доп. Х.: Право, 2020. 768 с.

Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5-те вид., допов. Т. 2: Особлива частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. Х.: Право, 2013. 1040 с.

Бажанов М.И.Избранные труды/ М.И.Бажанов : [сост.В.И.Тютюгин, А.А.Байда, Е.В.Харитоновна, Е.В.Шнвченко; отв. ред.В.Я.Таций] –Харьков: Право, 2012– 1244 с.

Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новації: матеріали міжнар.наук.-прак.круглого столу, м.Харків, 15 трав. 2020 р. / [редкол.: В. Я. Таций (голов.ред.), Л. М. Демидова (заст.голов.ред), А. П. Гетьман та ін.]. – Харків: Право, 2020. – 776 с.

Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ (1973–2011 роки) [Текст] : станом на 26 верес. 2011 р. / упоряд.: Ю. М. Грошевий, О. В. Капліна, В. І. Тютюгін. – Х. : Право, 2011. – 456 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2001–2005) [Текст] / за заг. ред. В. Т. Маляренка, В. В. Сташиса ; уклад.: В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 464 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2006–2007) [Текст] / за заг. ред. В. В. Сташиса ; уклад.: В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 880 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2007–2008) [Текст] / за заг. ред. В. В. Сташиса ; уклад.: В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 384 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2008–2011) [Текст] / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Х. : Одісей, 2011. – 568 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2009–2011) [Текст] / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Вид. 2-ге, допов. – Х. : Одісей, 2012. – 504 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2012–2013) [Текст] / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Х. : Право, 2014. – 704 с.

Модуль 1. Доктринальні проблеми вчення про кримінальне правопорушення та його види в кримінальному праві.

Азаров Д.С. Упровадження категорії кримінального проступку: окремі концептуальні проблеми// Наукові записки НАУКМА. Т. 144-145. Юридичні науки. – С. 129-133

Гуцало О.Н. Противоправность и категория «деяние» в узком и широком смысле. // Проблемы законности. – Х., 2000. –Вип. 41. –С. 157-163

Киричко В.Н. Некоторые методологические предпосылки исследования общественной опасности в науке уголовного права / В. Н. Киричко // Проблемы законности :респ. міжвідом. наук. зб. – Харків, 1998. – Вип. 33. – С. 118-124.

Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.

Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві / авт. кол.: В.О.Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітріцан [та ін.] ; за заг. ред. В.О. Тулякова. – Одеса: Юрид. літ-ра, 2012. – 424 с.

Наукове та законодавче забезпечення реалізації концепції кримінального проступку / за заг. ред. С.В. Кивалова, В.О. Тулякова; НУ ОЮА. – Одеса: Юрид. лит., 2014. – 176 с.

Панов М. І. Актуальні дослідження проблем вчення про злочин / М. І. Панов, В. П. Тихий // Кримінальне право України. – 2006. – № 3.

Панов М. І. Поняття злочину / М. І. Панов, В. П. Тихий // Вісн. Конституц. Суду України. – 2004. – № 1.

Панов М.І. Кримінальне правопорушення та його види : лекція/ М.І. Панов.- Харків:Право,2019.-52 с.

Тихий В. П., Панов М. І. Злочин, його види та стадії: науково-практичний коментар. – К.: Видавничий дім «Промені», 2007. – 40 с.

Турлова Ю.А. Деякі питання визначення кримінального проступку та його видів// Актуальні проблеми сучасної юриспруденції. № 6. 2019. С. 175-180

Хавронюк М.І. Проступок, його сутність і порядок досудового розслідування та судового розгляду: новітні середньоазійські підходи порівняно з уже відомими // Право України. – 2020. – № 2. – С. 119-137.

Модуль 2. Проблемні питання законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення та його елементів

Антипов В. І., Антипов В. В. Кримінально-правова кваліфікація: навч. посіб. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – 120 с.

Бажанов М. И. О функциях состава преступления (процессуальная функция) // Проблемы законности: Республик. межвед. науч. сб. Вып. 29. / Отв. ред. В. Я. Таций. – Харьков: Нац. юрид. акад. Украины, 1995. – С. 96–102.

Брайнін Я. М. Основні питання загального вчення про склад злочину. – К.: Вид. КГУ. – 1964. – 189 с.

Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія / Л. П. Брич. – Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 712 с.

Вереша Р. В. Суб'єктивні елементи підстави кримінальної відповідальності: Підручник. – К.: Атіка, 2006. – 740 с.

Грищук В. К. Поняття, види, підстави і форми реалізації кримінальної відповідальності [Електронний ресурс] / В. К. Грищук // Вісн. Асоц. крим. права України. – 2013. – № 1 (1). – С. 50–65. – Режим доступу: http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/07/1_4.pdf.

Грищук В. К. Філософсько-правове розуміння відповідальності людини: монографія. – Хмельницький: Хмельниц. ун-т упр. та права, 2012. – 736 с.

Коломієць Ю. Ю. Кримінальний закон та позитивна кримінальна відповідальність [Електронний ресурс] / Ю. Ю. Коломієць // Актуальні проблеми держави і права. – 2005. – Вип. 25. – С. 457–460. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2005_25_107.

Красницький І. В. Поняття та форми кримінальної відповідальності за чинним Кримінальним кодексом України [Електронний ресурс] / І. В. Красницький // Вісн. Хмельниц. ін-ту регіон. управління та права. – 2003. – № 3–4. – С. 219–225. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2003_3-4_41.

Куц В. М. Теорія кримінальної відповідальності [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. М. Куц. – Режим доступу: <https://law.wikireading.ru/8067>.

Литвинов О. М. Концептуальна модель механізму реалізації кримінальної відповідальності : монографія / О.М. Литвинов, І.І. Митрофанов. – Х.: Золота миля, 2017. – 180 с.

Мирошниченко Н. А. Состав преступления: Текст лекций. – Одесская нац. юрид. акад. – Одесса, 2006. – 74 с.

Музика А. А., Лащук Є. В. Предмет злочину: теоретичні основи пізнання: монографія / А. А. Музика, Є. В. Лащук. – К.: ПАЛИВОДА А. В., 2011. – 192 с.

Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.

Основи кваліфікація злочинів : навч. посіб. / за ред. М. І. Панова. – Х. : Право, 2019. – 378 с.

Панов М.І. Кримінальна відповідальність: поняття, принципи, підстава // Право України. – 2012. – № 8. – С. 249-259.

Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів : лекція. – Х. : Право, 2016. – 104 с.

Потерпілий від злочину (міждисциплінарне правове дослідження) / Колектив авторів. За заг. ред. Ю.В. Бауліна, В.І. Борисова. – Х.: Вид-во Кроссроуд, 2008. – 364 с.

Правила кримінально-правової кваліфікації у постановах Пленуму Верховного Суду України: практ. посібник. – Х.: Вид-во «Фінарт», 2012. – 196 с.

Строган А. Ю. Склад злочину як підстава кримінальної відповідальності : навч. посіб. – К. : Атіка, 2007. – 424 с.

Сухонос В. В. Склад злочину: закон, теорія та практика: монографія / В. В. Сухонос, В. В. Сухонос (мол.). – Суми: Університетська книга, 2018. – 200 с.

Сухонос В. В., Сухонос В. В. (мол.) Склад злочину: закон, теорія та практика : монографія. – Суми : Університетська книга, 2018. – 200 с.

Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві: монографія. – Х.: Право, 2016. – 256 с.

Тихий В. П. Підстава кримінальної відповідальності [Електронний ресурс] / В. П. Тихий // Вісн. Акад. адвокатури України. – 2009. – Число 1. – С. 244, 245. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2009_1_40.

Ус О. В. Теоретичні та прикладні проблеми кваліфікації в кримінальному праві України: монографія /О.В.Ус. – Х. : Право, 2020. – 704 с.

Берзін П.С. Злочинні наслідки: поняття, основні різновиди, кримінально-правове значення. – К.: Дакор, 2009. – 736 с.

Демидова Л.М. Проблеми кримінально-правової відповідальності за заподіяння майнової шкоди в Україні (майнова шкода як злочинний наслідок): теорія, закон, практика. – Х.: Право, 2013. – 752 с.

Музыка А.А., Багиров С.Р. Причинная связь: уголовно-правовой очерк. – Хмельницкий: Изд-во Хмельницкого ун-та управления и права, 2009. – 112 с.

Панов Н.И. Способ совершения преступления и уголовная ответственность / Н. И. Панов. – Х. : Вища шк., 1982. – 161 с.

Панов Н.И. Уголовно-правовое значение способа совершения преступления : учеб. пособие / Н. И. Панов. – Харьков : Юрид. ин-т., 1984. – 111 с.

Ярмыш Н.Н. Действие как признак объективной стороны преступления (проблемы психологической характеристики) / Н. Н. Ярмыш. – Харьков : Основа, 1999. – 84 с.

Ярмыш Н.Н. Теоретические проблемы причинно-следственной связи в уголовном праве (философско-правовой анализ) / Н. Н. Ярмыш. – Харьков : Право, 2003. – 512 с.

Бурдин В. М. Осудність та неосудність (кримінально-правове дослідження). – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 780 с.

Вереша Р. В. Суб'єкт злочину: наук.-практ. посіб.– К.: Алерта, 2014.–44 с.

Грищук В. К., Пасека О. Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: порівняльно-правове дослідження: монографія. - Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. - 248 с.

Зайцев О. В. Обмежена осудність у кримінальному праві України / О. В. Зайцев. – Харків : Майдан, 2007. – 240 с.

Зайцев О. В. Деякі проблеми визначення формули неосудності у кримінальному праві України [Електронний ресурс] / О. В. Зайцев // Вісник

Асоціації кримінального права України : електрон. наук. фах. вид. - 2015. - № 1 (4). - С. 113-123.

Зайцев О. В. До питання про включення до медичного критерію неосудності соматичних захворювань // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка.-2015.-№2 (70)- С. 62-69.

Зайцев О. Професор В. С. Трахтеров в історії харківської кримінально-правової школи / О. Зайцев // Вісник Національної академії правових наук України. - 2013. - № 4. - С. 182-190

Кривоченко Л. Н. Об особенностях признания несовершеннолетних невменяемыми / Л. Н. Кривоченко // Кривоченко Л. М. Вибрані праці / Л. М. Кривоченко. - Харків : Право, 2016. - С. 16-18.

Трахтеров В. С. Вменяемость и невменяемость в уголовном праве (Исторический очерк) : учеб. пособие / В. С. Трахтеров. – Харьков : Укр. юрид. акад., 1992. – 83 с.

Чорней С. В. Щодо питання про ознаки повної осудності / С. В. Чорней // Часопис Київського університету права. - 2014. - № 2. - С. 341-344.

Устименко В. В. Специальный субъект преступления / В. В. Устименко. – Харьков : Вища шк., 1989. – 104 с.

Бабанін С. В. Змішана форма вини у кримінальному праві України / С. В. Бабанін // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2014. - № 2. - С. 186-192. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2014_2_28

Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сильного душевного хвилювання / В. М. Бурдін. – Львів : ПАІС, 2006. – 200 с.

Вереша Р.В. Вчення про суб'єктивну сторону злочину : монографія / Р.В. Вереша. –К.: Алерта, 2018. – 1106 с.

Воробей П.А. Кримінальне-правове ставлення в вину. – К.: Атіка, 2009. – 176 с.

Коржанський М. Й. Презумпція невинуватості і презумпція вини. - К. : Атіка, 2004. - 216 с.

Пинаев А. А. Особенности составов преступлений с двойной и смешанной формами вины : учеб. пособие. - Х. : Юрид. ин-т, 1984. - 52 с.

Савченко А. В. Мотив і мотивація злочину. - К. : Атіка, 2002. - 144 с.

Тарарухин С. А. Установление мотива и квалификация преступления. - К. : Вища шк., 1977. - 152 с.

Модуль 3. Доктринальні проблеми незакінченого кримінального правопорушення та співучасті у кримінальному правопорушенні

Бурдін В. М. Стадії вчинення злочину (кримінально-правове дослідження): монографія / В. М. Бурдін. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 304 с.

Горностай А. В. Кримінальна відповідальність за замах на злочин : монографія / А. В. Горностай. – Х. : Юрайт, 2013. – 232 с.

Гродецький Ю. В. Остаточність добровільної відмови // Вісн. Прокурати. – 2010. – №9 (111). – С. 65–70.

Красницький І. В., Щутяк Л. С. Відповідальність за замах на злочин за кримінальним правом України: монографія / І. В. Красницький, Л. С. Щутяк. – Львів: ЛьвДУВС, 2015. – 224 с.

Маслак Н. В. Кримінальна відповідальність за готування до злочину.– Х. : Право, 2010. – 232 с.

Тихий В. П., Панов М. І. Злочин, його види та стадії: науково-практичний коментар. – К. : Видавничий дім «Промені», 2007. – 40 с.

Хряпінський П. В. Заохочувальні норми у кримінальному законодавстві України. – Х.: Харків юридичний, 2009. – 840 с.

Абакумова Ю.В. Інститут співучасті в кримінальному праві України: природа, сутність, сучасні проблеми визначення / за заг. ред. В.Г. Лукашевича. – Запоріжжя: Класич. приват. ун-т, 2012. – 320 с.

Бурчак Ф. Г. Соучастие: социальные, криминологические и правовые проблемы. - К.: Вища школа, 1986. - 208 с.

Вереша Р.В. Співучасть у злочині: наук.-практ. посіб. – К.: Алерта, 2014. – 56 с.

Вознюк А.А. Кримінально-правові ознаки організованих груп і злочинних організацій. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2015. – 192 с.

Гуторова Н. А. Соучастие в преступлении по уголовному праву Украины: учеб. пособие. - Х.: Рубикон, 1997. - 102 с.

Демидова Л. М. Кримінальна відповідальність за створення злочинної організації: монографія. - Х.: Видавець ФОП Вапнярчук Н. М., 2005. - 256 с.

Кваша О. О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність: монографія / О. О. Кваша; НАН України; Ін-т держ. і права ім. В. М. Корецького. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. - 560 с.

Лемешко О. М. Кримінально-правова оцінка потурання вчиненню злочину. - Х. :ФІНН, 2003. - 160 с.

Невідома Н.В. Вчинення злочину організованою групою: монографія / Н.В. Невідома. – Х.: Право, 2017. – 224 с.

Новицький Г. В. Поняття і форми співучасті у злочині за кримінальним правом України. - К.: Вища школа, 2001. - 96 с.

Орловський Р. С. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України: монографія / Р. С. Орловський. – Харків: Право, 2019. – 624 с.

Ус О. В. Кримінальна відповідальність за підбурювання до злочину: монографія. - Х.: Видавець ФО-П Вапнярчук Н. М., 2007. - 264 с.

Модуль 4. Доктринальні проблеми множинності кримінальних правопорушень.

Бажанов М. И. Множественность преступлений по уголовному праву Украины / М. И. Бажанов. – Х. : Право, 2000. – 128 с.

Зелинский А. Ф. Рецидив преступлений (Структура, связи, прогнозирование) / А. Ф. Зелинский. – Х. : Вища шк., 1980. – 152 с.

Зинченко И. А. Составные преступления / И. А. Зинченко. – Х. : Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2005. – 176 с.

Зинченко І. О. Тютюгін В. І. Множинність злочинів: поняття, види, призначення покарання / І. О. Зінченко, В. І. Тютюгін ; за заг. ред. проф. В. І. Тютюгіна. – Х.: Фінн, 2008. – 336 с.

Зинченко І. О., Тютюгін В. І. Одичні злочини: поняття, види, кваліфікація / Монографія. – Х.: Вид-во «ФІНН», 2010. – 256 с.

Зинченко І. О. Види множинності злочинів: кримінально-правовий зміст і співвідношення [Текст] / І. О. Зінченко; за наук. ред. проф. В. І. Тютюгіна. – Х.: Юрайт, 2012. – 64 с.

Зинченко И.А. «Институт множественности преступлений в научном наследии профессора М.И.Бажанова» // Вісник Асоціації кримінального права України. Електронне видання.-2014.-№1.- С.472-486.

Зинченко І. О. «Особенности субъективной стороны усложненных одичних злочинів та її вплив на кваліфікацію» // Кримінальне судочинство.-2015.-№1.- С.97-113.-1 д.а.

Зинченко І. О. Кваліфікація злочинів при їх множинності та конкуренції кримінально-правових норм : навч. посіб. / І. О. Зінченко. – Х.: Право, 2017. – 114 с.

Кривошеин П. К. Повторность в советском уголовном праве (теоретические и практические проблемы) / П. К. Кривошеин. – Киев : Вища шк., 1990. – 159 с.

Ободовський О. В. Триваючі злочини у кримінальному праві України. – Одеса: Юрид. літ., 2016. – 256 с.

Созанський Т. І. Кваліфікація сукупності злочинів. – Львів: Львівск. держ ун-т внутрішніх справ, 2012. – 240 с.

Стрижевська А. А. Сукупність злочинів за кримінальним правом України. – Одеса: Фенікс, 2011. – 248 с.

Шевченко Є. В. Злочини з похідними наслідками / Є. В. Шевченко. – Харків : Видавець СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2005. – 216 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини – <http://www.echr.coe.int>.
2. Офіційний сайт Конституційного Суду України – <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.
3. Офіційний сайт Верховного Суду – <https://supreme.court.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – <http://ombudsman.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Міністерства юстиції України – <https://minjust.gov.ua/ua>.
7. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України – <http://www.gp.gov.ua>.
8. Єдиний державний реєстр судових рішень – <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України (статистика до 20 листопада 2012 р.) – <http://www.mvs.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua>.
11. Офіційний сайт Державної судової адміністрації України – <http://dsa.court.gov.ua/dsa>.
12. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>.

13. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України – <http://www.nplu.org>.

14. Офіційний сайт Наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – <http://library.nlu.edu.ua>.

15. Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – <http://dspace.nlu.edu.ua/>.

16. Офіційний сайт Харківської державної наукової бібліотека імені В. Г. Короленка – <http://korolenko.kharkov.com>.

17. Офіційний сайт Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна – <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>.

18. Наукова бібліотека ім М. Максимовича КНУ Тараса Шевченка – <http://195.68.210.53:8080/xmlui/>.

19. Наукова бібліотека Національного університету «Одеська юридична академія» – <http://library.onua.edu.ua/>.

20. Наукова бібліотека Львівського Національного університету ім. Івана Франка – <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>.

21. Сайт зарубіжного законодавства (країни – члени ЄС) – <http://www.legislationline.org/documents/section/criminal-codes>.